

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΩΝ ΚΥΤΤΑΡΩΝ Καθηγητής Δημόπουλος: Οστική νόσος και πολλαπλό μυέλωμα **ΣΕΛ. 49**

Η οστική νόσος σε ασθενείς με πολλαπλό μυέλωμα

Το πολλαπλούν μυέλωμα είναι μια πλασματοκυτταρική δυσκρασία στην οποία ένας κλώνος (μια ομάδα) πλασματοκυττάρων πολλαπλασιάζεται αυτόνομα και παράγει μεγάλες ποσότητες ενός συγκεκριμένου αντισώματος (μιας ανοσοσφαιρίνης). Τα κακοήθη πλασματοκύτταρα φωλεάζουν στον μυελό των οστών και προκαλούν διαταραχή στη φυσιολογική λειτουργία του οστού. Πιο συγκεκριμένα, αυξάνεται η δραστηριότητα των οστεοκλαστών (κύτταρα που απορροφούν οστούν) και μειώνεται η δραστηριότητα των οστεοβλαστών (κύτταρα που παράγουν οστούν).

Υπολογίζεται ότι έως και το 80% των ασθενών με νεοοδιαγνωσθέν πολλαπλούν μυέλωμα παρουσιάζει οστεολυτικές βλάβες λόγω της υποκείμενης νόσου. Αυτή η ομάδα ασθενών έχει μεγαλύτερο κίνδυνο εμφάνισης σκελετικών συμβαμάτων συμπεριλαμβανομένων των παθολογικών καταγμάτων (κατάγματα χωρίς εξωγενές εκλυτικό αίτιο), της συμπίε-

σης του νωτιαίου μυελού και της ανάγκης για χειρουργική ή ακτινοθεραπευτική παρέμβαση. Γίνεται, λοιπόν, αντιληπτή η σημασία της στοχευμένης αντιμετώπισης της οστικής νόσου σε ασθενείς με πολλαπλούν μυέλωμα.

Αρχικά, είναι αναγκαία η εκτίμηση της έκτασης της οστικής νόσου με μια ολόσωμη αξονική τομογραφία χαμηλής δόσης χωρίς ενδοφλέβιο σκιαγραφικό. Ακολούθως, ενδείκνυται η έναρξη θεραπείας με διφωσφονικά όπως το ζολεδρονικό οξύ σε μηνιαία βάση και σε δόση που καθορίζεται ανάλογα με τη νεφρική λειτουργία (κάθαρση κρεατινίνης) κάθε ασθενούς. Η θεραπεία με διφωσφονικά θα πρέπει να συνεχίζεται για τουλάχιστον ένα έως δύο έτη και πιθανή μετέπειτα διακοπή τους είναι δυνατή μόνο εφόσον η νόσος βρίσκεται σε τουλάχιστον πολύ καλή μερική ανταπόκριση. Σε περίπτωση υποτροπίας του νοσήματος η θεραπεία με διφωσφονικά θα πρέπει να ξεκινάει εκ νέου.

Πρόσφατα, ο Αμερικανικός Οργανισμός Φαρμάκων έδωσε έγκριση στο μονοκλωνικό αντίσωμα δενοσουμάμπη, που στοχεύει τον παράγοντα RANKL, για τη θεραπεία της οστικής νόσου σε ασθενείς με πολλαπλούν μυέλωμα. Μια μεγάλη τυχαιοποιημένη κλινική μελέτη φάσης 3 έδειξε ότι η δενοσουμάμπη δεν είναι κατώτερη του ζολεδρονικού οξέος ως προς την πρόληψη οστικών συμβαμάτων. Η δενοσουμάμπη διαθέτει επίσης καλύτερη προφίλ ασφαλείας σε ασθενείς με νεφρική ανεπάρκεια. Αξίζει να σημειωθεί ότι και για τα δύο φάρμακα που περιγράφονται είναι απαραίτητος ο επίσιος οδοντιατρικός έλεγχος και η κορήνηση συμπληρώματος ασβεστίου για την πρόληψη ανεπιθύμητων ενεργειών.

Συμπερασματικά, η οστική νόσος σε ασθενείς με πολλαπλούν μυέλωμα επηρεάζει σημαντικά την ποιότητα ζωής των ασθενών και η βελτιστοποίηση της θεραπευτικής μας προσέγγισης πρέπει να έχει ως κύριο άξονα την εξατομίκευση για κάθε ασθενή.

Ο Θάνος Δημόπουλος είναι καθηγητής Θεραπευτικής Αιματολογίας - Ογκολογίας, πρύτανης του ΕΚΠΑ